

Sygn. akt III U 991/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Lucyna Oleszek

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy E. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania E. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 14 sierpnia 2014 r. **nr** (...)

I. **z m i e n i a** zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy E. Ł. prawo do emerytury w ustawowej wysokości, począwszy od dnia 8 sierpnia 2014 r.,

II. **s t w i e r d z a**, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia.

Sygn. akt III U 991/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 października 2014 r.

Decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 r., zn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy E. Ł. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji podano, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.). Nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Wnioskodawca E. Ł. w dniu 4 sierpnia 2014 r. złożył odwołanie od tej decyzji, domagając się jej zmiany.

Na uzasadnienie podał, że decyzja jest dla niego krzywdząca i niezgodna ze stanem faktycznym. Od 1 kwietnia 1978 r. nieprzerwanie jako geodeta pracuje w warunkach szczególnych przy różnego rodzaju pomiarach geodezyjnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które stanowiły o wydaniu zaskarżonej decyzji.

Ponownie stwierdzono, że wnioskodawca nie spełnia warunków do nabycia emerytury określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 27 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz w zw. z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podniesiono, że spośród ustawowych warunków wnioskodawca wykazał 25-letni staż ubezpieczeniowy oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Natomiast na dzień złożenia wniosku emerytalnego nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wskazał, że okresy pracy wykonywanej w warunkach szczególnych może potwierdzić jedynie zakład pracy, ewentualnie jego następca, na podstawie posiadanej dokumentacji i w ściśle określonej formie, zgodnie z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia. Wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy, na podstawie którego można by stwierdzić, że w czasie zatrudnienia w (...) Biurze Geodezji i (...) w R. wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca E. Ł. urodzony (...) w dniu 8 sierpnia 2014 r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę, oświadczając że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz że pozostaje w stosunku pracy.

Na potwierdzenie okresów ubezpieczenia oraz charakteru zatrudnienia odwołał się do dokumentacji złożonej przy wniosku o kapitał początkowy. Ponadto złożył oświadczenie, że pracodawca odmówił mu wystawienia świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Rozpoznając ten wniosek organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 r. ustalił, że wnioskodawca legitymuje się ogólnym stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 25 lat. Niemniej odmówiono mu prawa do emerytury z uwagi na nieudokumentowanie zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat.

Dowód: 1. Akta organu rentowego (kapitałowe):

- wniosek o kapitał początkowy z dn. 8.01.2004 r.

2. Akta organu rentowego (emerytalne):

- wniosek o emeryturę z dn. 8.08.2014 r.

- Zaświadczenie z dn. 2.07.2014 r.

- Oświadczenie z dn. 8.08.2014 r.

- decyzja odmowna z dn. 14.08.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca E. Ł. z zawodu technik geodeta pierwszą pracę zawodową rozpoczął w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z.. Pracował tam od 1 sierpnia 1969 r. do 29 lutego 1976 r., zajmując kolejno stanowisko

stażysty, młodszego asystenta geodety i asystenta geodety. Natomiast od 3 maja 1976 r. do 28 lutego 1978 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. na stanowisku starszego asystenta geodety.

Następnie od dnia 1 kwietnia 1978 r. został przyjęty do pracy w Wojewódzkim Biurze Geodezji i (...) w P. na czas nieokreślony. Powierzono mu stanowisko starszego asystenta geodety. Z dniem 1 lipca 1981 r. powierzono mu obowiązki geodety. Na tym stanowisku pracował nieprzerwanie także po przekształceniach organizacyjnych zakładu pracy, który kolejno funkcjonował jako Wojewódzkie Biuro Geodezji i (...) w P. z/s w J., (...) Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w J., a od 1 września 2000 r. jako (...) Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w R.. Z dniem 1 października 2005 r. powierzono mu obowiązki starszego geodety. Mimo tych zmian organizacyjnych oraz awansowania na kolejne stanowiska wnioskodawca od 1978 r. prace geodezyjne wykonywał i wykonuje w pracowni w J., a jego główne obowiązki cały czas w zasadzie polegały na bezpośrednim wykonywaniu robót geodezyjno-urzędniowych w terenie.

Wnioskodawca w latach 1978-1998 pracował jako geodeta w terenie zatrudniony w rolnictwie. Wykonywał przede wszystkim prace scaleniowe oraz terenowe kontrole ewidencji gruntów, pomiary użytków śródleśnych, pomiary terenowe do sporządzania map numerycznych oraz podziały gruntów Skarbu Państwa. Pierwsze prace scaleniowe prowadził od kwietnia do listopada 1978 r. w miejscowości U. w gminie J.. Następnie od grudnia 1978 r. do grudnia 1979 r. pracował przy scaleniu gruntów w B., K. i B.. Kolejne scalenia wnioskodawca prowadził w okresie od marca do sierpnia 1989 r., od marca do maja 1990 r., od maja 1996 r. do grudnia 1997 r. i od stycznia 1998 r. do grudnia 1999 r. kolejno w miejscowościach: J. i J., Ł., J. i R.. Przy pracach scaleniowych w U. i R. razem z nim w zespole pracował świadek C. S., a w B. świadek W. Ż..

Natomiast kontrole ewidencji gruntów oraz pomiary terenowe prowadził w okresie od marca 1984 r. do marca 1989 r. oraz od listopada 1989 r. do lutego 1990 r. i od czerwca 1990 r. do maja 1996 r.

Wszystkie prace geodezyjne odbywały się w terenie i polegały przede wszystkim na pomiarach nieruchomości rolnych i użytków śródleśnych. Były to prace związane wyłącznie z geodezją rolną. Wnioskodawca pracował w terenie dokonując ręcznych pomiarów gruntów, przy pomocy taśmy i dalmierza. Praca geodety sprowadzała się przede wszystkim do wykonania pomiarów sytuacyjno-wysokościowych szczegółów terenowych, ale także do pomiarów kontrolnych i prowadzenia dzienników pomiarów oraz szkiców polowych. Pracę w terenie rozpoczynał najczęściej o 7 rano, a kończył późnym wieczorem. Po wykonaniu pomiarów obowiązkiem geodety było też opracowanie dokumentacji. Wnioskodawca nanosił dane na podkłady mapowe – dokonywał tzw. kartowania. Prace kameralne faktycznie były wykonywane przez wnioskodawcę po zakończeniu pomiarów w terenie po godzinach pracy, ewentualnie były przekazywane do wykonania geodetom – kobietom pracującym w pracowni. Wnioskodawca pracował 6 dni tygodniowo, w ciągu całego roku kalendarzowego, bez względu na porę roku. Prace były wykonywane również w okresie zimowym, gdyż wtedy była lepsza widoczność i cały czas trwały pomiary. Oprócz pomiarów do obowiązków geodetów należało też wkopanie graniczników. Rzadko do tych prac mieli pomocników. Wnioskodawca pracując w terenie wynajmował kwatere, zwykle też tam prowadził prace kameralne. Kiedy pracował blisko miejsca swego zamieszkania miał zgodę na wykonywanie takich prac w swoim mieszkaniu.

Sąd ustalił też, że prace geodezyjne kolejnych projektów w terenie trwały kilka lat np. prace scaleniowe około 2-3 lat, przy opracowywaniu map sytuacyjno-wysokościowe prace trwały pół roku - do roku czasu. Geodeci pracujący w terenie przyjeżdżali raz na miesiąc do Biura, gdzie przedstawiali karty pracy, rachunki oraz delegacje celem rozliczenia. Geodeci pracowali w terenie w zespołach od 2 do 5 osób. Ich wynagrodzenie do 30 czerwca 1997 r. ustalane było w systemie płacy akordowej, zaś od 1 lipca 1997 r. wprowadzono system płac czasowo-premiowy.

Wieloletnia praca wnioskodawcy była doceniana przez pracodawcę. W opinii z dnia 10 października 1989 r. stwierdzono, że posiada on 20 letni staż w bezpośrednim wykonawstwie geodezji urzędniowo-rolnej, wykonując prace w różnym asortymencie. Wskazano też, że sporządzona przez niego dokumentacja geodezyjna jest dobrej jakości.

Z kolei za prace scaleniowe, jako członek zespołu geodetów, został wyróżniony dyplomem uznania za wyróżniającego się dobrą i bardzo dobrą jakością projekt scalania gruntów obiektu

o pow. 690 ha (...), obiektu (...) oraz obiektu o pow. 1025 ha (...). Projekty opracowane przez zespoły geodetów z udziałem wnioskodawcy klasyfikowane były na miejscach od I do III w Ogólnopolskich Konkursach Jakości Prac Scaleniowych, organizowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Dowód: 1. Akta organu rentowego (kapitałowe):

- świadectwa pracy z dnia 1.03.1976 r., 27.02.1978 r.,

- kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej.

2. Akta osobowe wnioskodawcy:

- umowa o pracę z dnia 1.04.1978 r. i 1.09.2000 r., aneks z dnia 30.09.2005 r.

- opinia z dnia 20.01.1973 r.,

- zakresy czynności z dnia 1.04.1978 r., 1.07.1981 r., 1.01.1996 r., 6.07.2001 r., 1.11.2005 r.

- angaże z lat 1978-2014,

- zgoda na prace kameralne w miejscu zamieszkania z dnia 14.10.1985 r.

- opinia służbowa z dnia 10.10.1989 r.,

3. pisma (...) Biura Geodezji i (...) w R. z dnia 3.10.2014 r. k. 21-23,

4. wykaz prac wnioskodawcy z lat 1978-1999 i dyplomy uznania k. 17-20,

5. zeznania świadków:

- S. R. (nagranie rozprawy - 19 min),

- C. S. (nagranie rozprawy - 36 min),

- W. Ż. (nagranie rozprawy - 52 min),

6. zeznania wnioskodawcy (nagranie rozprawy – 1 godz. 4 min).

Ponadto Sąd ustalił, że w związku z kolejnymi reorganizacjami biura geodezyjnego, zwalniani z pracy geodeci otrzymywali świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Po kolejnej reorganizacji w 2002 r. świadectwa pracy w warunkach szczególnych nie były już wydawane. Świadek C. S. wykonując takie same prace jak wnioskodawca otrzymał takie świadectwo i we wcześniejszym wieku uzyskał prawo do emerytury. Z kolei inny geodeta J. P. (1) oraz J. P. (2) prawo do świadczenia emerytalnego uzyskali dopiero na skutek odwołania od odmownej decyzji organu rentowego.

Geodeci pracujący w terenie zatrudnieni byli w dziale scalania i wymiany gruntów, równolegle funkcjonował też dział pomiarów i usług wysokościowych. Do lat 90-tych XX wieku w Biurze Geodezji i (...) z/s w J. pracowało ponad 100

geodetów. Za prace zespołu geodetów odpowiadał w pierwszej kolejności kierownik zespołu, a następnie kierownik pracowni. To oni rozdzielali i rozliczali pracę geodetów.

Dowód: 1. pisma (...) Biura Geodezji i (...) w R. z dnia 3.10.2014 r. k. 21-23,

2. zeznania świadków:

- S. R. (nagranie rozprawy - 19 min),
- C. S. (nagranie rozprawy - 36 min),
- W. Ż. (nagranie rozprawy - 52 min),

3. zeznania wnioskodawcy (nagranie rozprawy – 1 godz. 4 min).

Dokonując tych ustaleń Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego. Ponadto Sąd w całości uwzględnił dokumentację z akt osobowych wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia. W aktach tych znajduje się istotna dokumentacja (podania, angaże, opinie, umowy o pracę, zakresy czynności) na potwierdzenie wykonywania przez wnioskodawcę wyłącznie pracy geodety w rolnictwie.

Za pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków - geodetów: S. R. – kierownika pracowni projektowej oraz C. S. i W. Ż. –zatrudnionych razem z wnioskodawcą przy pracach pomiarowych w terenie. Świadkowie ci dokładnie opisali strukturę zatrudnienia w biurze geodezyjnym, wskazali, jakie prace wykonywał wnioskodawca, jak wyglądała organizacja pracy.

Sąd podzielił także zeznania wnioskodawcy, który dodatkowo podał jakie prace wykonywał przez sporny okres zatrudnienia.

Zebrana obecnie dokumentacja wraz zeznaniami świadków i wnioskodawcy potwierdza okres i faktyczny charakter wykonywanej przez niego pracy w spornym okresie w (...) Biurze Geodezji i (...) w R. i poprzedników prawnych tego Biura.

W rezultacie Sąd uznał, że choć wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, to w związku z zeznaniami świadków i jego własnymi, możliwe było poczynienie uzupełniających ustaleń, że pracował wyłącznie jako geodeta wykonujący pracę w terenie w rolnictwie. Wszystkie zgromadzone dowody wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, wobec czego są wiarygodnym źródłem ustaleń faktycznych. Wynika z nich, jaką pracę i w jakich warunkach wykonywał wnioskodawca.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ponadto emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Równocześnie zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnianych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43) - ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. będącym pracownikami zatrudnionymi w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3 tj. jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- osiągnęli wiek emerytalny wynoszący dla mężczyzny 60 lat oraz
- posiadają wymagany okres składkowy i nieskładkowy tj. 25 lat dla mężczyzny, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla ustalenia tych uprawnień - za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 cyt. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji - w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie

§ 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zaświadczenie zakładu pracy powinno potwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których uzależnione jest przyznanie emerytury.

Bezsporne jest, że wnioskodawca wykazał, iż ukończył 60 lat oraz posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił też do otwartego funduszu emerytalnego.

W toku rozpoznawania sprawy przed organem rentowym sporny okazał się charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w (...) Biurze Geodezji i (...) w R. i jego poprzedników prawnych w okresie od dnia 1 kwietnia 1978 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. (20 lat i 9 miesięcy), gdzie wnioskodawca pracował wyłącznie jako geodeta na stanowisku: starszego asystenta geodety i geodety. Na potwierdzenie charakteru tego zatrudnienia wnioskodawca nie otrzymał świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy

w szczególnych warunkach w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych

w sprawie materiale dowodowym – dokumentacji osobowej oraz w zeznaniach świadków

i jego własnych. Podnieść należy, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego i nie są potrzebne jakieś szczególne dowody np. z dokumentów - wystarczają dowody np. z zeznań świadków i stron. Na tej podstawie Sąd przyjął, że odwołanie wnioskodawcy jest zasadne,

a jego żądanie co do zmiany zaskarżonej decyzji w zakresie dotyczącym charakteru zatrudnienia zasługuje na uwzględnienie.

Sąd przyjął bowiem, że praca wnioskodawcy w (...) Biurze Geodezji i Terenów Rolnych w R. i u poprzedników prawnych tego Biura łącznie przez ponad 20 lat była niewątpliwie pracą geodety w rolnictwie, zatrudnionego w terenie. Faktycznie pracował on w terenie, na delegacji, poza miejscem zamieszkania, dokonując pomiarów gruntów wiejskich, a następnie obliczeń i przeniesienia na mapę. Bez względu na rodzaj prac tj. przy scaleniach, wymianie gruntów oraz pomiarach ewidencyjnych praca odbywała się wyłącznie w terenach wiejskich.

Stanowisko zajmowane faktycznie przez wnioskodawcę wymienione jest w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, dziale I – „W górnictwie”, poz. 4 - „Prace wiertnicze, geofizyczne, hydrologiczne i geodezyjne przy poszukiwaniu surowców i wody” oraz w załączniku do zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. M.R.L.i G.Ż Nr 2 poz.88) – w wykazie A, dziale I, poz. 4 pkt. 13 – „geodeta w rolnictwie zatrudniony w terenie”.

W orzecznictwie podnosi się, iż praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 lutego 2012 r., III AUa 1797/11, LEX nr 1130404). Takiego charakteru zatrudnienia wnioskodawcy nie podważa okoliczność opracowywania dokumentacji projektowej. W jego przypadku ta czynność była nierozzerwalnie związana z pomiarami w terenie.

Rozstrzygając kwestię charakteru zatrudnienia, Sąd przyjął więc, że wnioskodawca wykazał ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie i na mocy powołanych przepisów w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając mu prawo do emerytury, począwszy od dnia 8 sierpnia 2014 r. tj. osiągnięcia daty złożenia wniosku emerytalnego, o czym orzeczono w pkt I-szym wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Kierując się tym przepisem oraz uwzględniając wcześniejsze rozważania Sąd uznał, że ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (przeprowadzenie dowodu z dokumentacji osobowej oraz zeznań świadków) zwalniają organ rentowy

z odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia emerytalnego wnioskodawcy. Orzeczenie w tym zakresie zawarto w pkt II-im wyroku.